

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK VÉLEMÉNYE

(2010. július 12.)

a Magyar Nemzeti Bankról szóló törvény jövedelemkorlátozást bevezető módosításáról

(CON/2010/56)

Bevezetés és jogalap

2010. július 1-jén a magyar Nemzetgazdasági Minisztérium felkérte az Európai Központi Bankot („EKB”) arra, hogy alkosson véleményt az egyebek között a Magyar Nemzeti Bankról szóló törvényt is módosító törvényjavaslatról (a továbbiakban: a törvényjavaslat)¹.

Az EKB-nak a vélemény meghozatalára szolgáló hatásköre az Európai Unió működéséről szóló szerződés 127. cikkének (4) bekezdésén és a 282. cikkének (5) bekezdésén, valamint a nemzeti hatóságoknak az Európai Központi Bankkal a jogszabálytervezetetről folytatott konzultációjáról szóló, 1998. június 29-i 98/415/EK tanácsi határozat² 2. cikke (1) bekezdésének harmadik francia bekezdésén alapul, mivel a törvényjavaslat a Magyar Nemzeti Bankkal („MNB”) kapcsolatos rendelkezéseket tartalmaz. Az Európai Központi Bank eljárási szabályzatának 17.5. cikke első mondatával összhangban a Kormányzótanács fogadta el ezt a véleményt.

1. A törvényjavaslat célja

- 1.1. A magyar miniszterelnök 2010. június 8-án bejelentette a kiegyensúlyozott költségvetés megteremtését célzó, 29 intézkedésből álló cselekvési tervet. Ezen intézkedések egyike a havi jövedelmek 2 000 000 Ft-os felső határának bevezetése a közszférában. Ez az összeg megfelel a nemzetgazdaság alkalmazottai átlagos havi jövedelme tízszeresének. A törvényjavaslathoz fűzött indokolás szerint a javasolt intézkedés lehetővé tenné az állami szektorban a jövedelmek teljesítményarányosabbá és igazságosabbá válását, illetve erősítené a közigazgatás hatékonyságát.
- 1.2. A törvényjavaslat 95. cikke a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2001. évi LVIII. törvény (a továbbiakban: az MNB-ről szóló törvény) 53. § (1) bekezdését módosítja, mely jogszabályhely szerint az MNB elnökének az MNB-től származó tárgyévi összes keresete az elnök részére előző évre megállapított összes keresetnek az Európai Unió Bizottságának a tárgyévet megelőző évben

---

¹ T/581. számú törvényjavaslat egyes gazdasági és pénzügyi tárgyú törvények megalkotásáról, illetve módosításáról; a törvényjavaslatot a Parlamenthez a Nemzetgazdasági Minisztérium nyújtotta be 2010. július 2-án. Az MNB-ről szóló törvényt az EKB-hoz benyújtott 95. § módosítja.

² HL L 189., 1998.7.3., 42. o.

benyújtott konvergencia programban a tárgyévre vonatkozó várható fogyasztói árindex értékével megemelt összege. Az EKB információi szerint az MNB elnökének a tárgyévi összes keresetét 2000-ben a Magyar Állam képviselőjében eljáró pénzügyminiszter részvényesi határozatban határozta meg, és arra azóta is az MNB-ről szóló törvény 53. § (1) bekezdése vonatkozik. A javasolt rendelkezés az elnök keresete tekintetében egy felső határt kíván bevezetni a következők előírásával: „Az elnök tárgyév március 1-től a következő év február végéig terjedő időszakra vonatkozó, MNB-től származó havi keresete a Központi Statisztikai Hivatal által hivatalosan közzétett, a tárgyévet megelőző évre vonatkozó, nemzetgazdasági havi átlagos bruttó kereset tízszerese”.

- 1.3. Ezen túlmenően az elnök mellett a törvényjavaslat érinti az alelnököket, a Monetáris Tanács és a Felügyelő Bizottság tagjait is, mivel fizetésük az elnök MNB-ről szóló törvény 53. §-ában meghatározott fizetésén alapul. Mindezek alapján a javasolt változtatások az elnök jelenlegi fizetéséhez képest megközelítőleg 75 %-os csökkenést eredményeznek, ennek megfelelően a javasolt keresetkorlátozás szintén csökkenést eredményezne az alelnökök, illetve az MNB Monetáris Tanácsának és a Felügyelő Bizottságának tagjai jövedelmében.

2. Általános észrevételek

Az EKB-val folytatott konzultáció megfelelő időpontja

- 2.1. A konzultáló hatóság 2010. július 1-jén nyújtotta be a törvényjavaslatot az EKB-hoz, az EKB-tól a lehető leggyorsabban történő véleménynyilvánítást kérve. Az EKB értesülései szerint a Parlamentben a törvényjavaslat várhatóan 2010. július 19-ig, a parlamenti jogalkotási eljárás tavaszi ülészakájának vége előtt elfogadásra kerül. A Parlament általi elfogadást követően a törvényjavaslat vonatkozó rendelkezései a kihirdetést követő nyolc nappal lépnek hatályba. Emellett a véleménynyilvánításra kifejezett határidőt nem jelöltek meg. A konzultáció iránti kérelem kézhezvétele óta a magyar Parlamentben további lépéseket tettek a törvényjavaslat elfogadása érdekében.
- 2.2. Különlegesen sürgős esetekben – amelyek nem teszik lehetővé a normál konzultációs időtartam betartását – a konzultáló hatóság feltüntetheti a sürgősséget a konzultációs kérelemben és kérheti az EKB véleményének rövidebb határidőn belüli elfogadását. Az EKB hangsúlyozni kívánja, hogy a 98/415/EK határozat 3. cikkének (1) bekezdése értelmében még ilyen esetekben is legalább egyhónapos határidő érvényesül. Ez nem érinti a konzultáló hatóságnak a Szerződés 127. cikkének (4) bekezdése és 282. cikkének (5) bekezdése szerinti azon kötelezettségét, hogy a nemzeti jogalkotási folyamat megfelelő szakaszában konzultáljon az EKB-val az annak hatáskörébe tartozó nemzeti jogszabálytervezettel kapcsolatban, a 98/415/EK határozat 4. cikkének második mondatában előírtaknak megfelelően. Ez azt jelenti, hogy a konzultációnak a jogalkotási folyamat egy olyan pontján kell történnie, amely elegendő időt biztosít az EKB számára arra, hogy megvizsgálja a jogszabálytervezetet és elfogadja véleményét valamennyi szükséges nyelvi

változatban, valamint amely lehetővé teszi a nemzeti hatóságok számára az EKB véleményének a jogszabály elfogadását megelőzően történő figyelembevételét. A 98/415/EK határozat 3. cikkének (4) bekezdése szintén a tagállamok kötelezettségévé teszi a jogszabálytervezet elfogadásának az EKB véleményének kézhezvételéig történő felfüggesztését.

- 2.3. Különleges sürgősség esetén az egyhónapos határidő lerövidíthető. A 98/415/EK határozat 3. cikkének (2) bekezdésével összhangban a konzultáló hatóságnak közölnie kell a sürgősség indokait. Az EKB megítélése szerint a konzultáló hatóság által adott indokolás nem tekinthető a 3. cikk (2) bekezdése értelmében vett rendkívüli sürgősség esetének.
- 2.4. Az EKB megismétli azon álláspontját, mely szerint a nemzeti hatóságok rendkívüli sürgősség esetében sem mentesülnek az EKB-val folytatott konzultáció kötelezettsége, illetve azon kötelezettség alól, hogy – a 98/415/EK tanácsi határozattal összhangban – az EKB álláspontja figyelembevételéhez megfelelő időt biztosítsanak. A törvényjavaslat minden érdemi módosítását meg kell küldeni az EKB számára annak érdekében, hogy az a legfrissebb szöveg alapján fogadhassa el véleményét. Emellett – a mostani konzultáció vonatkozásában – a törvényjavaslat elfogadását fel kellett volna függeszteni. Az EKB hozzá konzultációra benyújtott rendelkezésekre tett észrevételei nem teszik meg nem történné a vele folytatott konzultáció kötelezettségének megszegését. Az EKB nagyra értékelné, ha a Nemzetgazdasági Minisztérium kellőképpen megfontolná a fenti észrevételeket, és a jövőben kellő módon tenne eleget az EKB-val való konzultációs kötelezettségének.

A konzultáció tárgyát képező jogszabály

- 2.5. Az EKB értelmezése szerint a törvényjavaslat több jogszabályt módosít, köztük az MNB-ről szóló törvényt is. Ez a vélemény kizárólag a törvényjavaslatnak a konzultáló hatóság által konzultációra benyújtott 95. §-ára vonatkozik. Az EKB kijelenti, hogy ez a vélemény nem érinti a törvénnyel érintett többi, az EKB hatáskörébe tartozó jogszabályra vonatkozó más EKB-véleményeket. Az EKB elvárja, hogy ezekről a kérdésekről is konzultációt folytassanak vele.

3. A központi banki függetlenség

- 3.1. Egy nemzeti központi bank („NKB”) alapokmányának (jelen esetben az MNB-ről szóló törvénynek) a módosításakor a módosító törvénynek biztosítani kell azt, hogy a Szerződés 130. cikkében, valamint a Központi Bankok Európai Rendszere és az EKB Alapokmányának (a továbbiakban a KBER Alapokmánya) 7. és 14.2. cikkében garantált központi banki függetlenség elve nem sérül. Az Unióhoz való csatlakozáskor biztosítani kell a tagállam jogszabályainak – az NKB alapokmányát is beleértve – a Szerződés és a KBER Alapokmánya követelményeivel való összeegyeztethetőségét. A Szerződés 130. cikkével és a KBER Alapokmánya 7. cikkével való összeegyeztethetőség alapvető vonatkozása a tagállam jogi konvergenciájának, melynek vizsgálata az ország euroövezethez való csatlakozásának értékelése érdekében a Szerződés 140. cikkének (1) bekezdésében előírt konvergenciajelentésben történik.

Pénzügyi függetlenség

- 3.2. Amint azt az EKB 2008. és 2010. évi konvergenciajelentései megismételték és több EKB-vélemény is hangsúlyozta³, az NKB pénzügyi függetlenségének egyik vonatkozását alkotó, munkavállalókkal kapcsolatos kérdésekben fennálló autonómiát érintő kérdésekben a tagállamok nem csorbíthatják az NKB-nak a Szerződéssel, a KBER Alapokmányával és a tagállami jogszabályokkal ráruházott feladatai független ellátásához szükséges, képezített munkavállalók alkalmazására és megtartására irányuló képességét. Az NKB továbbá nem hozható olyan helyzetbe, amelyben semmilyen vagy csak korlátozott ellenőrzéssel bír a munkavállalói fölött, vagy amelyben az adott tagállam kormányzatának módjában áll az NKB munkavállalói kérdésekkel kapcsolatos politikájának befolyásolása.
- 3.3. Az MNB-ről szóló törvény 53. § (1) bekezdésének módosításával a törvényjavaslat 95. §-a egy felső határt vezet be az elnök fizetése tekintetében; ennek eredményeképpen az elnök, továbbá következésképpen az alelnökök, a Monetáris Tanács, valamint a Felügyelőbizottság tagjainak a keresete is csökken.
- 3.4. Az MNB munkavállalókkal kapcsolatos kérdésekben fennálló autonómiájának – amely a Szerződés 130. cikke értelmében a központi banki függetlenség elvének a része – védelme érdekében a magyar hatóságok kötelesek biztosítani azt, hogy az MNB munkavállalóinak javadalmazására vonatkozó jogszabályok bármely módosításáról az MNB-vel együttműködésben szülessen döntés, kellően figyelembe véve az MNB véleményét⁴.

Az NKB-k döntéshozó testületei tagjainak személyi függetlensége

- 3.5. Az NKB döntéshozó testületeinek KBER-vonatkozású feladatok ellátásában részt vevő tagjainak személyi függetlensége tekintetében a Szerződésben előírt követelmények betartása érdekében az elnök és az MNB döntéshozó testületeinek a KBER-vonatkozású feladatok ellátásában részt vevő más tagjai fizetésének módosítása nem változtathatja meg a kinevezésükkor érvényes feltételeket. Ebből következően a törvényjavaslatnak kifejezett rendelkezést kell tartalmaznia arról, hogy a módosítás csak jövőbeni kinevezésekre vonatkozhat⁵.

Következtetés

- 3.6. Ezen okok miatt a törvényjavaslat elfogadási eljárásának biztosítania kell az MNB részvételét, valamint a törvényjavaslatot úgy kell módosítani, hogy az megfeleljen a központi banki függetlenség elvének.

---

³ A CON/2008/9, CON/2008/10, CON/2009/45, CON/2009/47, CON/2010/42 és CON/2010/51 EKB-vélemény. Valamennyi EKB-vélemény elérhető az EKB internetes oldalán a www.ecb.europa.eu címen.

⁴ Lásd például a CON/2010/42 EKB-vélemény 4.3. pontját.

⁵ Lásd a CON/2008/10 EKB-vélemény 3.2.2. pontját és a CON/2010/42 véleményt.

Ezt a véleményt közzéteszik az EKB honlapján.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2010. július 12-én.

[aláírás]

az EKB elnöke

Jean-Claude TRICHET